

Шўртан газ комплексиди газин олтингургт аралашмасиди тозалаш мулкжалланг кўрил- мангиди иккинчи навбатини мон- таж қилиш ишхонасига етди. Шу кўнларда ускуналарни синиб кўриш ишлари қизғин олиб бориляпти. Аввалгиси каби янги кўрилма ҳам йилгига 4 милли- ард куб метр газин тозалаш имконини беради.

Айни пайтда ана шундай тозалаш комплексининг учинчи- си берпо этилмоқда. Уни план- да кўзда тутилганидан бир ой илгари ишга тушириш ушбу муҳим объект бўйбўқорларин- нинг аҳди. Бу уларнинг КПСС XXVII съездига меҳнат совға- лари бўлади.

Суратда: Қаршидаги 13-ме- ханизациялашган кўчма ко- лоннинг монтажчи комсо- мол-шлар бригадаси бошлиғи Г. Галимов (чапдан); монтажчи- лар В. Қодиров ва А. Холиқов- лар.

Ш. ШАРОПОВ ФОТОСИ (УзТАГ).

ИҚТИСОДИЙ ТАФАККУР ТАРБИЯСИ

Бугун иқтисодий таълим системасида янги ўқув йили бошланади

МАҲОРАТНИ ОШИРИБ

Миқёси кенг ва мураккаб вазифаларнинг муваффақият- ли бажарилиши кадрлар етулкидига, уларнинг сийёси ва иқтисодий билимлар билан пухта қуролланганлигига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Бу масала партия ташкилотлари- нинг ҳамиша диққат маркази- да турганлигига сабаб ҳам ш.

Янги ўқув йилида 30 минг коммунист партия маорифи системасида ўз билим- ларини оширади. Сийёсий маориф уйлари ва кабинет- лари пропагандадистлар маҳор- атини ўстириш, уларга ме- тодлик ёрдамни кучайтириш, тингловчиларнинг ўқув про- граммаларини чуқур ўзлаш- тириб олишлари учун ҳар тарафлама самарали ёрдам кўрсатишнинг аниқ мақсадга қаратилган тадбирларини турмушга татбиқ этмоқда.

Партия ташкилотлари про- пагандадист кадрларини таян- лаш ва тарбиялаш, уларнинг си- фат составини яхшилашга жиҳдиди эътибор бермоқда- лар. Ҳозирги вақтда област- даги 4217 пропагандадистнинг кўпчилиги олий ва ўрта мах- сус маълумотлидир. Иқтисо- дий таълимнинг оммавий формаларида 56 минг тинг- ловчи шугулланади. Бу мак- табларнинг 1227 пропаган- дисти орасида халқ ҳўжалиги мухассислари ва меҳнат коллективларининг кўпгина раҳбарлари бор.

Сийёсий маориф уйлари ва ка- бинетларида пропагандадистлар таърибасини ўрганиш, умум- лаштириш ва оммалаштириш намунали йўлга қўйилган. Доимий вақтдаги семина- рлар, ҳафти-вақти билан ўтказиладиган таърибга ал- машувлар, оқич машғулот- лар бу соҳада муҳим роль ўйнайди. Сийёсий маориф ва иқтисодий таълим кабинет- ларида тематик адабиётлар кўргазмаси, стендлар ташкил этилган.

Партия маорифи ва иқти- содий таълимнинг ишлаб чиқариш билан боғлиқлигини мустаҳкамлашга катта эъти- бор бермоқдамиз. Машғулот- ларнинг ҳаётийлиги, таъсир- чанлиги ва самардорлиги ошириляпти. Урганч шаҳри- дан Ранса Ли, Хонқа райо- нидан Йўлдош Жумабоев,

Т. ЕНГУЛАТОВ, Хоразм ақалли партия ко- митети сийёсий маориф уйининг муддир.

К. БОЙМИРЗАЕВ, Амударё районидаги Деҳия номи колхоз партия ко- митетининг секретари.

ТИНГЛОВЧИЛАР АКТИВЛИГИДА

Кишиларни голий жиҳат- дан чиниктиришда партия сийёсий ва иқтисодий ўқув- нинг аҳамияти каттадир. Шу- нинг учун совхоз партия ко- митети бу масалага алоҳида аҳамият бериб келмоқда. Сийёсий ва иқтисодий билим- ларни пухта эгаллаб бориш, уни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш тўғрисида совхознинг коллективнинг меҳнат ак- тивлиги тобора ортиб бораёт- ти. Улар бутун куч, билим ва таърибларини экономик- нинг мустаҳкамлашга қарат- моқдалар.

Ўтган ўқув йилида совхоз- нингдаги етти иқтисодий таълим мактабининг 196 тингловчиси «СССРнинг Олиқ-овқат программаси», «Илмий-техника тарқиқети ва экономика», «Қишлоқда бригада пудрати» ўқув про- граммаларини бўйича муҳим темаларини ўрганишди. Сов- хозинида 8 та сабаботчилик бригадасида бригада пудрати жорий қилинди. Ўша бригадаларнинг ҳамма-

си 1985 йил планини ошириб бажарди. Улар орасида О. Исабоев, И. Мамажонов, О. Йўлдошев бошлиқ бригадалар бор.

Пропагандадистлардан Қо- билжон Қодиров, Абдумўмин Жўраев, Иброҳим Фахрид- динов, Абдурашид Рўзиев ва бошқалар иқтисодий таълим машғулотларини юксак са- вийда ўтказишга ҳаракат қилишди.

Совхоз партия комитети пропагандадистларнинг назарий ва методик таъйёрларини оширишга, уларни рағбатлан- тиришга алоҳида эътибор бераётган. Ўтган йили яхши ишлаган 8 пропагандадистни қимматбаҳо буюмлар билан мукофотлади.

Янги ўқув йилига пухта таъйёрлар билан келиди. Ўқув йили бошлангич олин- дан барча пропагандадистлар аттестациядан ўтказилди. Бу таъйирнинг сийёсий ва иқти- содий ўқишлар самардорли- гини оширишдаги роли кат- тадир. Янги ўқув йилида

совхозинида иқтисодий таъ- лим бўйича 22 та сийёсий таълим бўйича 7 та мактаб ишлайди. Уларга 747 тинг- ловчи жалб қилинади. 31 нафар пропагандадист машғу- лотлар олиб боради.

Беш йилликни муваффа- қиятли ақунлаш. КПСС XXVII съездини муносиб кут- билди оlish. КПССнинг янги таъриқлардан Программаси, КПСС Устави (таклиф этила- ётган ўзгаришлар билан), СССРни иқтисодий ва социал- ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўл- жалланган Асосий йўналиш- ларни лойиҳаларини ўрганиш ҳамда тарғиб қилиш партия, комсомол сийёсий маорифи ва иқтисодий таълим системаси машғулотларининг беш мав- зуи бўлиб қолади.

С. МИРЗАЕВ, Андижон районидаги Охун- боев номи совхоз пар- тия комитетининг секретари.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

КПССнинг ЯНГИ ТАҲРИРДАГИ ПРОГРАММАСИ ВА ТАКЛИФ ЭТИЛАЁТГАН

ЎЗГАРТИШЛАР БИЛАН КПСС УСТАВИ ЛОЙИҲАЛАРИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ

СОЦИАЛ АДОЛАТ ПРОГРАММАСИ

Партия Марказий Комитетининг шу йил октябр Пленуми томонидан умумхалқ муҳокамасига қўйилган КПСС- нинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида таъкид- ланган барча масалалар «Ҳамма нарсани инсон учун, инсон бахт-саодати учун» деган қондага бўйсундирилиб, халқи- мининг тарихий ўтмиши, ҳозирги ва келажак ҳаёти, иж- тимоний муносабатлари, унинг ташқи алоқалари, жаҳон тараққийининг таъминловчи социал адолат нуқтан назари- дан чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этилган. «Халқи- мининг эзгу мақсадга эришиш йўлидаги шитобли

Гражданларнинг ҳуқуқи ҳама- нинг қонун олдида тенглик ва қонуннинг ҳамма учун бирлиги, оғил интизом ва ахлоқ, ижтимоий мавқеидан ва қайси миллатга мансубли- гидан қатъи назар, шахс қадр-қимматининг ҳурмат қилиниши СССР Конститу- циясида мустаҳкамланган социал адолатнинг реал ҳукмрон муносабатларидир.

Социал адолат коммуни- стик дунёқарашининг марказ- ий ғояси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. На- лиқ муносабати билан амал- га ошираётган тадбирларида илмий коммунизм ғояларига асосланган социал адолат- нинг назарий ва амалий ма- салалари алоҳида ўрин ол- моқда.

Доҳийларимиз К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин со- циал адолатни муайян тари- хий даврда ижтимоий зару- рат ва амалий имкониятлар даражасида яратилган, ин- соннинг меҳнат ва яшаш шар- оитларига мос келадиган муносабатлар, деб билганлар. Бинобарин, марксизм-лени- низм классикларининг иж- тимоний ривожланиш ва унинг қонунлиги тўғрисидаги ғоялари ва илмий ҳулоса- лар тарихий диалектик-мате- риалистик тушунишга асо- сланган. Бундан, бян социал адолат масаласи билан шу- гулланмаслиги керак экан, деган ҳулоса келиб чиқади- ми? Йўқ, албатта.

Социал адолат конкрет тарихий характерга эга бў- либ, унинг умуминсоний ва синдий жиҳатлари ҳар бир ижтимоий-иқтисодий форма- циядаги ҳукмрон муносабат- лар билан белгиланади. Ма- салалар бундай ёндашиш ки- шилик тарихи ўтмишида, ҳозирда ва келажакда адо- лат моҳияти ва мазмунини қандай ўзгаришлар содир бўлганлиги ва бўлишини би- лиш имконини беради.

Ер юзидида барча мамла- катлар ҳалқлари, жумладан ўзбек халқи ҳам қадимдан социал адолатни эзгу маса- ла деб билиб, уни диққат марказида сақлаб келган. Адо- латли жамият, чин инсоний муносабатлар ҳақидаги тур- ний ғоялар дийримиш ўтми- шиди ўз берган халқ қўзғо- лонларида, халқининг буюк маърифатпарвар, инсон- парвар фарзандлари иқдола- рда яққол кўзга ташланган. Муханна бошлиқ халқ қўзғо- лони, 1905—1907 йиллар рус революциясининг бевоси- та таъсирида Туркистон ўлкасида ўз берган воқеа- лар, 1916 йил Жиззах қўзғо- лони, Ал-Фаробий, Алишер Навоий, Аҳмад Доғиш, Фур- қат, Муқимий, Ҳамза Қў- шимқозда Нисийларнинг фал- сафий, сийёсий, ҳуқуқий на- рашлари бунинг ёрқин дали- лидир. Ўзбек халқининг со- циал адолат тўғрисидаги ас- рий орауришу ў ўз тақдирини улуг рус халқи тақдирини, В. И. Ленин барпо этган Коммунист партия билан, ягона тўғри дунёқараиш — марксизм-ленинизм билан боғланган кейингига рўб- га чикиди.

В. И. Ленин Улуг Ок- тябрь ғалабаси дастлабки кезларидея «Бизнинг иш- миш—адолатли иш» деган эди. Зеро, мамлакатинида со- циализм куриш ленинча пла- ни ширин ораулар ёки хаё- лий мушоҳадаларга эмас, балки тарихий материалистик тушуниш асосида таркиб топан социал адолат тўғри- сидаги тасаввурларга асо- сланди. Бу тасаввурлар дунё- да биринчи илмий-деҳқонлар ҳокимиятини ўрнатилиш, хусу- сий мулкни ва эксплуататор синфларни, миллий адоватни тутатиш, мамлакатни ин- дустрлаштириш, коллектив- лаштириш, маданий револю- цияни амалга ошириш йўли билан ижтимоий муносабат- ларни қайта қуриб, одамлар ўртасида тўла социал адо- лат қарор топанлигига асо- сланди.

Коммунист партия раҳ- барлигида мамлакатинида ис- кия тарихий вақт ичиди социализм куришди ва унинг асосидаги ижтимоий ютуқ- лар ривожланган социализм бевосичини бошлаб берди. Бинобарин, социал адолат тў- грисидаги илмий коммунизм назарияси кишилар ўртасида- ги ҳукмрон муносабатга ай- ланиди. Бу назария мамла- катинида реал халқ ҳоки- мияти ўрнатилганлигиди, иш- лаб чиқариш воситаларига ижтимоий егаллик қилишда, меҳнат қилиш ва бунинг эвазига муносиб ҳақ олиш, таълим-тарбия, мединча ердами ва социал таъминот олиш, маънавий маданият ютуқларидан баҳраманд бў- лиш, тенг ҳуқуқлилик син- гарии энг муҳим неъматларда мужассамлашган. Совет

ҳаракати, дейилад лойиҳада, — жамиятни инсонпар- варлик ва социал адолат асосида ўзгариш ғоялари- нинг жозибдор кучини ошираверади. Бу ғоялар жамия- тини янада мукаммал ташкил этиш, ишлаб чиқа- риш кучларини муттасил ўстириш, инсоннинг ижодий меҳнат қилиш, бахт-саодати ва фаровонлиги учун шарт- шартонлар яратиб бериш намунаси билан, агрессия урушларини кескин рад этиш, тенг ҳуқуқлилик ва ялли хавфсизлик асосида халқлар ўртасида тинчлик ва кенг ҳамкорлик принципларини қарор топтириш билан одам- лар адли ва қалбини егаллаверади».

шундаки, КПСС бу масала- ларни ҳар қачонгидан кўра бошқача, янги сийёсий тус бериб, кескин қилиб қўй- моқда, уни амалга ошириш жараёнида талабчанлигини тобора оширмоқда.

Социал адолат айни вақт- да умумий характерга эга бўлган синтетик фалсафий жиҳатга эга. Шундай бўл- са-да, у ханузгача ахлоқ фа- ни категорияси доирасидаги на талқин этиб келинмоқда. Бинобарин, социал адолатни айрим кишилар ва улар таш- қил этган социал группа- ларнинг ижтимоий ҳаётдаги амалий фаолиятлари ва уларнинг ҳуқуқлари ва маж- буриятлари, фаолиятлари ва тақдирларини, меҳнат- лари ва унинг эвазига ола- диган ҳақлари, номуна ҳара- катлари ҳамда жиноятлари ва уларга бериладиган тан- беҳ ва жазолар ўртасидаги мувофиқлик деб, адолатсиз- лик эса, шу муносабат- лардаги мувофиқсизлик деб тушунишга қўниқиб қолган- миз. Социал адолатга ахлоқ- қ категорияси сифатида қарал- ганда ҳам кўриниб турибди- ки, уни ижтимоий ҳодиса деб билиш, бир бутун кон- крет социал организм орқали таҳлил этиш мумкин.

Социал адолат ижтимоий ҳаётни ташкил этишнинг со- циалистик гуманизм мақса- ди ва вазифалари билан боғлиқ бўлган тасаввурлар- га асосланган. Шунинг учун ҳам ҳар бир кишининг иқтисодий, сийёсий, маданий

НАЗАРИЯ МАСАЛАЛАРИ

Ҳар бир ижтимоий жа- мият шароитида кишилар реал социал муносабатларда бўладилар. Социализм шар- оитида бу муносабатларда- ги ҳар бир адолатли акт: ҳаракат, тартиб-қоида ки- шилиримиз руҳи ва ҳиссе- тиди қаноат ва мамнунилик уйғотса, адолатсиз акт- лар: тартибсизлик, нотў- рий хатти-ҳаракатлар нору- зилик ва у билан боғлиқ бўлган ҳиссией ва тасав- вурлар уйғотди. Қаноат ва қаноатсизлик, розилик ва норозилик каби ҳиссией ва тасаввур, шубҳасиз, иж- тимоний тус олиб, кишиларнинг турмуш тарзига, ҳаё- тий фаолиятига таъсир эта- ди. Бу масалани ҳақ этиш социал адолат принциплари қарерда ва қандай қилиб конкрет тарзда бузилаётган- лиги ёки четлаб ўтиладиган- лигини қанчалик пухта таҳ- лил этишимиз билан боғлиқ.

Ҳақиқатан ҳам, истей- додли ёшлар четда қолиб, «имкони» бор бўлган имисиз- лар олтин ва кумуш медал- олсалар, «Йўл» топиб олий ўқув юртларига кирсалар, актив жамоатчи, аълочи студентлар четда қолиб, шунчаки ўқиб кетганлар маъсулиятли лавозимларни егалласалар — шу адолат- динми? Заовд ва фабрика- ларда, колхоз ва совхозлар- да, илмий-тарбиявий ва ижодий ташкилотларда фи- дикорона меҳнат қилаётган- лар қаторида? танасалтанг ишбемса, дангасалар баб-ба- равар ҳақ олса — шу адо- латдими? Сийёсий, илмий ва ижодий раҳбар органларга партия ва давлат манфаат- лари йўлида фаол ва ҳалол меҳнат қилган, эл ҳурмати- ни қозонганлар у ёқда қо- либ, кимларгадир ёқиб қол- ганликларни, қариндош-уруғ- ошна-оғайни ва қортош бўл- ганликларни учун сайланган- ликлари — адолатдими? Йўқ, албатта. Ўзбекистон Компартияси Марказий Ко- митетининг XVI пленуми республика ҳаётида ўз бер- ган шу ва бошқа салбий ҳодисаларнинг кескин қорала- ди. Пленум қарорлари эн- диликда ижтимоий-сийёсий, социал-маданий ҳаётимиз- нинг ҳамма соҳаларига син- гиб кетди, ҳар бир коллек- тивда, ҳар бир меҳнатнаш қалбида ҳалол меҳнат, жа- мият бахт-саодати йўлида фидикорона меҳнат қилиш эвазига муносиб обрў ор- титириш, моддий-маънавий рағбатланиш туйғусини ку- чайтирмоқда.

Ижтимоий ҳаётини қай- си соҳасини, қайси даража- да олмайлик, меҳнат билан унинг эвазига олинадиган ҳақ, ташаббус билан рағ- батлантириш, қишланган қас- са билан тақдирлаш, ҳу- қуқ билан мажбурият ўр- тасида номувофиқлик ту- гилса, ўша ерда ижтимоий активлик сусяди, биноба- рин, тартиб ва социал адо- латнинг бузилиш ҳоллари юз беради.

Ҳуқуқ-тартиб ва ахлоқ- баузаларга нисбатан олган- да, воқеа қачон ва қаерда содир бўлишга қарамай, социал авф эълон қилинма-

социал-демография ва бошқа шундай жиҳатлар билан боғ- лиқ хусусиятлари, шахсининг индивидуал эҳтиёжлари ва манфаатларини эътибор- га олган ҳолда назарий му- аммоларни жиҳдиди, равишда ишлаб чиқиш алоҳида аҳа- ми ят касб этмоқда. Чунки хал- қимизнинг социалистик ўз- ўзини бошқариш системаси- дан социал адолатни таъмин- ловчи сийёсий восита сифати- да фойдаланиш резервлари битмас-туганмасдир. Шунга қарамай, ижтимоий фанларда халқининг социалистик ўз- ўзини бошқаришини қашшоқ- лаштириш, ҳатто бир ёқлама талқин этиш ҳамон давом эт- моқда. Масалан, баъзилар халқининг ўз-ўзини бошқари- шини фақат айрим ишлаб чи- қариш тейекалари фаолияти билан боғласалар, бошқалар уни давлат бошқарувида на- рама-қарши қилиб қўймоқда- лар. Учунилар эса халқининг социалистик ўз-ўзини бошқа- риш принципларини амалий равишда рўёбога чиқариш узоқ келажакнинг иши деб талқин қилмоқда.

Социал адолатнинг сийёсий гарантисига бўлган халқнинг ўз-ўзини бошқаришини та- комиллаштириш, социалистик демократияни янада ривож- лантириш замирида инсон- нинг социал роллини ошириш- нинг катта иштироки бор. Бу ўринда гап, албатта, тартиб ўрнатиш, интизомни мустаҳкамлаш, совет қонун- ларига оғишайи ривож қилиш, Советлар фаолиятини авж олди- риш, уларнинг иши усти- дан умумхалқ назоратини таъминлаш, меҳнатнашлар коллективларига беришдан катта имкониятлардан кенг фойдаланиш, жамоатчилик ташкилотларининг фаолияти- ни янада кучайтириш йўли билан совет кишилари ман- фаатларини тўла-тўқис ифо- далаш тўғрисида бормоқда.

Миллат ва эллар бор экан, халқининг социалистик ўз-ўзини бошқариш билан боғлиқ янги-янги масалалар пайдо бўлаверади. Шунинг учун ҳам ишлаб чиқарувчи кучларни оқилона жолашти- риш, умумий халқ ҳўжалиги комплексида уларни янада бирашлатириш, маданиятлар- нинг ўзаро таъсири ва бир бирини ўзаро бойитишини чуқурлаштириш, миллатлар, аҳолиларини кучайтириш, кадрларни таянлаш ва жой- жойига қўйиш, халқни ин- тернационализм ва ватанпар- варлик руҳида тарбиялаш ишлари фақат илмий асо- сланган адолат принциплари қамрида олиб боришмоғи КПССнинг программ талаби- дир.

Халқнинг социалистик ўз- ўзини бошқариш таъсирот муносабатларида социал адо- лат принципларини амалга оширувчи асосий омилдир. Бу омил олдида неъматларни ишлаб чиқаришга ҳам, одам- ларнинг онига ҳам аниқ таъсир ўтказадиган энг назик иш эканлигини кўрсатмоқда.

Реал социализм ва унинг ривожланиш қонунлари жа- миятимиз аъзоларининг амал- даги иқтисодий, социал-сий ва маънавий муносабат- ларида зарурий, тақоррий объектив алоқалари бирлиги- дан иборат. Демак, социал адолат жамиятимизда амалга ошириладиган ижтимоий муно- сабатлар ва ижтимоий фао- лият билан тўғривдан тўғри боғлиқдир. Социал адолат принциплари ҳақидаги тасав- вурларимиз қаҳрида реал социализмнинг мавжудлиги бор. Бу қонунларнинг илмий англитини тўғривдан социал адолат принциплари шакл- ланади ва у совет кишилари ҳаёти ва фаолиятининг му- ҳим қоида ва нормалари бў- либ хизмат қилади. Шунинг учун ҳам, КПСС Програм- маси лойиҳасида ижтимоий муносабатларнинг барча асосий соҳаларида социал адолат принциплари тобо- ра тўлароқ амалга ошириб бориш партия социал сийёсатининг асосий вазифаси сифатида мустаҳкамлаб қў- йилди.

Давримизнинг ақл-идроки, ор-номусиша виждони бўли- ми Совет Иттифоқи Ком- мунист партияси ўз ҳаёти- нинг бузилмас қонуни ва ҳар бир коммунистнинг ко- декси — таклиф этилаётган ўзгаришлар билан КПСС Устави лойиҳасида ҳам социал адолат эътибор бер- ган. Партия Программаса ва Устави бузувчи, комму- нист деган юксак номга ҳул-қатори билан дог туши- рувчи шахслардан ўзини хо- ли тутиш лозимлиги алоҳи- да таъкидланган. Барча пар- тия аъзолари бажариши шарт бўлган вазифалар катори- да «социализмга хос соци- ал адолат принциплари қарор топтириш» қатъий белгилан- ган. КПСС Устави лойиҳасида таклиф этилган ўзгаришлар ичиди бу янги сийёсий норма- нинг қабул қилиниши ва амалга оширилиши ҳар бир коммунистнинг масъулият ҳиссини ҳар қачонгидан ҳам оширади.

Х. ПУЛАТОВ, фалсафа фанлари докто- ри, профессор.

Чорвачиликда фан ва илғор тажриба ютуқларини, коллектив пудрат ва хўжалик ҳисобини, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бошқа илғор формаларини кенг жорий этиш асосида ишлаб чиқаришни интенсивлашга алоҳида эътибор берилсин.

(КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифок касба союзулари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қароридан).

Шоди Набиев бу воқеани ҳали-ҳали қулиб эслайди. Ҳақиқатда, ушунда областдан колхозга вакил келгани. «Чорвангизни» кўрсатсангиз», деди у. Набиев уни аввал бедазорга, кейин маккажўхори экиладиган майдонларга, сўнгра лавлагизорга бошлади. Ҳамма экинлар кўзни қувнатар, парвариш яхши борар, самара ҳам қутиладикан. Эди. Лекин вакил уларга на ижобий, на салбий муносабат билдирди, раиснинг завоқли сузларини жимгина тинглади. Фақат Набиев шофебри: «Энди кўзга аниқлашга таянганда, ердан унинг сабр қосаи тўлиб турганини аён бўлди.

— Мен чорвангизни, масалан, сизгиларнингизни кўрган келганман. Эзи бўлсангиз, нуқул ўрни кўрсатганингиз кўрсатган.

— Чорвангизнинг асоси шунлар, — деди раис вазини оҳангга. — Озуқа бўлмас экан, на сизгилар, на сут, на гўшти бўлади...

МУНОСАБАТ

Шундай, Қизилтепа райониди «Ленинград» колхозига раисдан тортиб сут соғувчи — ким билан суҳбатлашсангиз, ташкил даставал озуқадан бошлайди. Бу гал ҳам шундай бўлди.

— Ҳа, кўндал келиш билан озуқа етиштириладиган экин майдонларининг янги ерлар ҳисобига 40 гектарга кўпайтирдик. Ҳозир умумий майдонимиз 300 гектардан ошган. Бу йил ҳосилдорлик ҳам чакан эмас. Беданинг уч ўрминдан 148 центнердан пичан олдик.

Колхозда маккажўхорилик бригадаси, жумладан, турли хил экин етиштириладиган олитта зверо бор. Уларнинг ҳаммасига ферма мудири раҳбарлик қилади. Бу — меҳнатни пировард натижага қараб ташкил этиш имконияти берилди. Ем-хашак бригадаси ва зверодаларнинг фаолияти экин экилган ва ҳосил қилинган гектарлар сонига қараб эмас, балки тикланган гарамлар, траншеяларга боғлиқан кўк масалар салмоғига қараб баҳоланади.

Фермага киришганин билан кўркам бино эътиборини тортди. Бу — соғувчиларнинг дам олиш уйи. Унда кутубхона, ҳордиқ чiqариш хонаси, ошхона мавжуд. Улар озода, оидитина жиҳозланган. Бино олдида сабзавот ва қўндал экилган.

— Ютуқларимиз сирин ҳам шунда, — деди соғувчи Курбоний Турдиева. — Унингта яхши паронт яратиб берилгандан кейин сизгиларга ҳам алоҳида эътибор берилсин.

ларга ҳам яхшироқ қарашга интилар экансан.

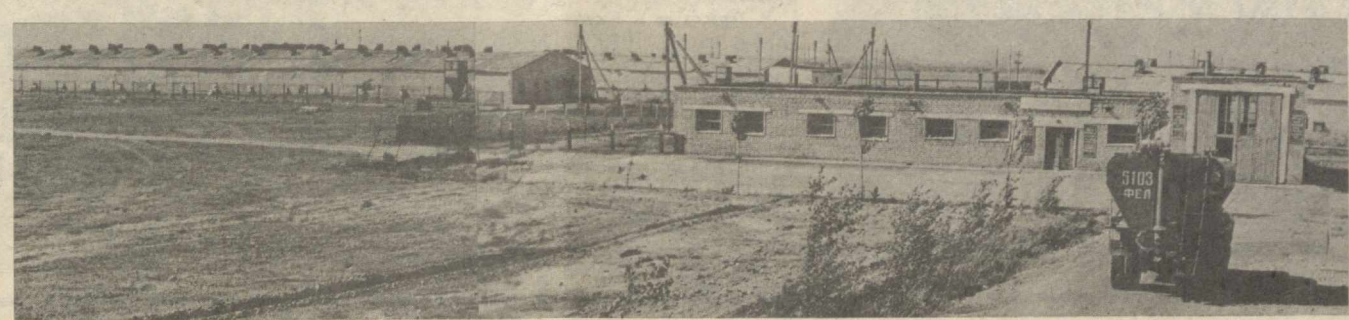
Курбоний ферманинг илғор «оқ чашма» соҳибаларидан, у ўтган йили боқимидан 20 бош сизгиларни ҳар бирдан қарийб 2700 килограммдан сут соғиб олди. Сингилари Гуднора, Нори, дубоналари Бибиш Ҳасимова, Мастура Бобомуродова, Моҳира Бердиевалар унинг мусобақадоси. Уларнинг орзуси бу йил ҳар бир сизгилар маҳсулдорлигини 3000 килограммдан оширишдир.

— Биз сизнинг серё, серёкам бўлишига катта эътибор берамиз, — дейди бош зоотехник Х. Муродов. — Табиийки, бу қўшимча маҳсулот, дегани. Ҳа, ушундан йили колхозимиз шу ҳисобдан 42 тонна кўп сут олди. Бу йил ундан ортиқроқ бўлиши кўзда тутилган.

«Ленинград» колхозини чорвадорлари ўн биринчи беш йилликни муносиб аяқлашди, КПСС XXVII съездини меҳ-

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

МУҲИМ ТАРМОҚ ТАРАҚҚИЁТИГА ЮКСАК ЭЪТИБОР!

Республикада қайта қайта йил мобайнида чорва туёқ сонини ўстириш, маҳсулдорлигини сифат жиҳатидан яхшилашда бирмунча ижобий натижаларга эришилди. Гўшти етиштириш қорамоллар тирик вазининг оширилиши ҳисобига кўпайди. Агар 1970 йилда республика бўйича ўрта ҳисобда бир бош бурдоқига боқилган қорамолнинг тирик вази 272 килограммни ташкил этган бўлса, 1975 йилга келиб бу рақам 350 килограммга етди. 1982 йилда эса гўштга топширилган бир бош қорамолнинг тирик вази 391 килограмм бўлди. Аммо 1984 йилга келиб бу кўрсаткич 366 килограммга тушиб қолди. Шунинг таъкидлаш кераки, бурдоқига боқилган қорамолнинг тирик вазини ошириш, аввало, чорва туёқ сонининг камайиб кетиши олдини олади, нам меҳнат сарфлашиб, озуқа бирлигини иқтисод қилиш мумкин.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев Целиноград шаҳрида бўлиб ўтган партия-хўжалик актив йиғилишида гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазини қўшимча 50 килограммга ошириш зарурлигини таъкидлаб ўтди. Бу вазининг амалга оширилиши гўштга топшириладиган қорамолларнинг тирик вазини республика бўйича 415 килограммга етказиш имконияти беради. Бундай кўрсаткичга эга бўлиш учун бизда етарли тажриба ва зарур имкониятлар мавжуд.

Илғор тажриба ва фан ютуқларининг кўрсатишча, гўшти етиштириш интенсивлаш учун озуқани яхшилаб тайёрлаш — қиммат турадиган концентратларни намроқ сарфлаш; табиий паронтини ҳисобга олиб, арзон бурдоқлар ва озиқ майдонлардан фойдаланиш; техникани қўлланган, чорвадорлар меҳнат умумдорлигини ошириш лозим.

Мамлакатимиздаги барча зоналарда мол гўшти етиштириш интенсив йўлга қўйилиш учун колхозлар ва совхозлар фермаларида, гўшти комплекслари ва бурдоқчилик майдонларида юқори маҳсулдор чорва моллар боқилиши керак. Бу ўз навбатида гўшти етиштиришнинг кўпайтириш имконияти беради. Молларни озуқа билан тўла таъминлаш, озуқа базасини доимо тақомиллаштириб бориш, малакали ишчи кўчларининг мавжудлиги сановат асосидаги қорамолчиликнинг таркибий қисмидир.

Ўзбекистонда индустриал методлар ёрдами билан мол гўшти етиштириш асосан уч йўналишда:

— давлат қорхоналарини сановат асосида ташкил қилиш;

— колхозларро қорхоналар ва хўжаликларни ривожлантириш;

— колхозлар, ихтисослаштирилган совхозлар билан таъминотлар қўшида йирик механизациялаштирилган товар фермаларини ташкил қилиш орқали амалга оширилади. Бу қорхоналарда ишлаб чиқаришнинг концентратлаш, фан ва техниканинг энг янги ютуқлари асосида гўшти етиштириш ташкил этиш ва технологияни тақомиллаштириш имконияти беради.

Ҳозир ихтисослаштирилган бурдоқчилик қорхоналари юқоқ ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришмоқда. Масалан, Самарқанд областидаги «Нактаўрғон» комплексида 1982-1984 йиллар мобайнида йилга 5,5 минг тонна гўшт реализация қилинди. Тошкент областидаги «ВЛКСМ 50 йилгити» комплексида 4,3 минг тонна, Сирдарё областидаги «Партия XXVI съезди» комплексида эса 2 минг тоннадан зиёд гўшт тайёрланди.

Бш қорамолларни сановат асосида гўза чиқиндиларидан тайёрланган озуқа билан бурдоқига боқиб «Хурмат Белгиси» ордени «Каттақўрғон» хўжаликларида чорвачилик комплексида яхши йўлга қўйилган. Бу ерда бир вақтнинг ўзида 25 минг бош бурдоқ парвариш қилинади.

Ҳозирги пайтда хўжаликларро чорвачилик қорхоналарига 80 колхоз ва 45 совхоз бириктирилган. Кейинги икки-уч йил мобайнида бу комплекслар хўжаликлардан 15 минг бош 6 ойлик буқачалар сотиб олиб, парвариш қилиди ва гўштга топшириладиган бурдоқларнинг ўртача

тирик вазини 400 килограммга етказди. Моллар бир кеча-кундузда 480-800 граммдан семиршишга эришмоқда. Ҳар бир центнер гўшт учун 7,3 центнер озуқа бирлиги ва 5,8-6 киши-соати сарфланмоқда. Шундай қилиб, молларнинг 100 килограмм семиршиш таннарни 95-100 сўмга тўғри келяпти. Албатта, бу комплексларда ютуқлар билан бир қаторда ўзига хос камчиликлар ҳам мавжуд. Чунинчи, бурдоқчиларда 15 кунлик бузоқларни қабул қилиш ва парваришлаш учун шарт-шароитлар яратилмаган. Агар шундай имкониятлар бўлганда эди, сановат асосида мол гўшти етиштиришнинг янада интенсивлашга кенг имконият яратиларди.

Сановат асосида мол гўшти етиштиришнинг интенсивлашга технологияни тақомиллаштириш, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш, электрлаштириш ва химиялаш, янги, юқори маҳсулдор моллар олиш, мавжуд моллар наслини яхшилаш, молларни сақлаш ва биологик жиҳатдан тўлақонли озуқалар билан озиқлантиришнинг истиқболли

тиш кўзда тутилмоқда. Бу технологиянинг моҳияти нимадан иборат? Интенсив технология бузоқларни ёшлагидан бошлаб то сўйишгача бўлган даврда сифатли озуқалар билан тўйдириб боқиб, молларнинг туғилганидан тортиб то катта бўлгача даврдаги потенциал имкониятларидан илҳом борица тўла фойдаланишни кўзда тутди.

Бузоқларни тезкорлик билан, интенсив парваришлаш технологиясига қўйидаги асосий технология усуллар киради: бузоқларни боғламасдан, группа усулида боқиб, уларни ёшлагидан ўсимлик ва аралаш озуқаларга ўргатиш, сутдан чиққандан кейинги даврдаги парвариш юқори даражага кўтариш, бузоқларни майдончаларда асраш, кейинчалик 90 кун мобайнида боғлаб бурдоқига боқиб.

Мазакур технология қўлланилганда бузоқларнинг туғилганидан бошлаб 13-14 ойлик бўлгунча кундалик семиршиш 950-1000 граммни, сўнгги даврда эса 1000 грамм ва ундан ортиқроқни ташкил этади.

Демак, бузоқларни озуқа экинлари ейишга эрта ўргатиш зарур.

ИНТЕНСИВЛАШ — БОШ ВАЗИФА

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

усулларини жорий этиш орқали эришилади.

Молларни тўйимли озуқа билан парваришлаш сановат асосида сифатли гўшт етиштириш ва кўпайтиришда катта аҳамиятга эгадир. Таркибида протеин, минерал бирикмалар ва витаминлар бўлган тўйимли рациондаги озуқа бузоқларнинг тез ўсишини таъминлабгина қолмай, уларга сарфланганда эм-хашак миқдорини иқтисод қилиш, маҳсулот таннариги арзонлаштириш имкониятини беради. Аммо ҳозирги пайтда республика хўжаликларида мол гўшти етиштириш интенсив иқтисодий методлар асосида кенг йўлга қўйилмаган. Бу борада ҳали ҳам колхозлар ва совхозларда мавжуд технологиялар ривожланишига ҳолда ниҳоятда кўп меҳнат сарф қилинаётди. Шу сабабли ҳам ишлаб чиқарилган гўшт маҳсулотлари республика аҳолиси ахтирғини тўла қондиришмайди. Чорвачиликнинг интенсив ривожлантириш ва гўшти етиштириш шарт-шароитлари мавжуд бўлсада, улардан тўлиқ фойдаланилмапти. Ҳар йили ўртача вази 300 килограммдан кам бўлган 120 минг бош бузоқ гўштга топширилади. Хўжаликларда 45 минг бошдан зиёд вази 200 килограммдан кам бўлган қорамоллар сўйилиб кетмоқда.

Қўпал колхоз ва совхозларда бузоқларнинг сўйилган семиртиш даражаси паст, подани тўлдириб, қорамолчиликда насалчиликни яхшилашга етарли эътибор берилмаётди. Тармоқни ихтисослаштириш ва концентратлаш даражаси паст, хўжаликлар умумдор машиналар, ускуналар билан таъминланмагани туфайли мол гўшти етиштириш кўпаймапти. Айрим районларда мавжуд бинолар ва фермаларни реконструкциялаш орқали ишлаб чиқариш қувватларини кенгайтириш сенилиги билан амалга оширилмоқда.

Яқин йиллар ичида асосий диққат эътиборни тармоқни илмий асосланган тарзда ихтисослаштириш ва концентратлаш, маҳсулдорлигини ошириш, мустақил озуқа базасини яратиш, қорамолларнинг бурдоқига боқиб муддатларини қисқартириш, сут ва гўшт-сут йўналишидаги бузоқларни ҳамда брак қилинган катта ёшдаги қорамолларни интенсив парваришлаш ташкил этиш, меҳнат умумдорлиги ва мол гўшти етиштиришнинг рентабеллигини ўстириш ҳамда молларни интенсив тезкорлик билан парваришлаш ва бурдоқига боқиб технологиясини тақомиллаштиришга қара-

хаво ҳарорати 40 даражага етганда темир-бетон бинолар ичида ҳарорат 30 даража бўлар экан. Бу молларнинг соғлиги, умумий аҳволи ва маҳсулдорлигига салбий таъсир кўрсатади.

Республикадаги молларнинг асосий қисми зотдор, яхши семиршиш билан ажралиб туради. «ВЛКСМ 50 йилгити» сановат комплексида олиб борилган кўпал тадқиқотлар агар 126 кунликкача бўлган буқачалар бино ичида, кейинчалик 13 ойликкача усти ёпиқ майдонларда парваришланганда кунлик семиршиш энг юқори бўлишини кўрсатди. Бурдоқига боқилишнинг якуновчи даври 90 кун бўлиб, бунда мол бойлоқ ҳолда сақланади. Бузоқлар бундай технология асосида боқилганда 16-17 ойликка етгач, унинг вази 450 килограммдан ортади.

Ўзбекистонда гўшт йўналишидаги қорамолчиликни ихтисослаштириш янада ривожлантириш ва интенсивлаш ҳисобига мол гўшти етиштиришнинг анча кўпайтириш мўлжалланмоқда. Келажикда гўшт йўналишидаги қорамоллар боқилганда ҳўжаликлар 25 тадан 68 тага кўпайди. Бу хўжаликларда гўшт етиштириш ҳозирги 12,9 минг тоннадан 28,3 минг тоннага ёки 2,3 марта оширилади. Гўшт йўналишидаги қорамолчилик кўп капитал маблар талаб қилмайди.

Тармоқнинг диққатга сазовор хусусиятларидан бири — концентрат озуқаларга бўлган талабнинг анча камлиги. Гўшт йўналишидаги молларнинг рационда (бурдоқига қўйилган бузоқларни ҳам қўйиб ҳисоблаганда) умумий тўйимлига кўра дағал ва ширали озуқалар 70-75 процентни, концентрат озуқалар эса 25-30 процентни ташкил этади.

Гўшт йўналишидаги қорамолларни кўпайтириш ва боқиб учун Қашқадарё областидаги Деҳқонобод, Сурхондарё областидаги Сарисиев, Жиззах областидаги Бахмал, Зомин, Қоракўлонистон АССРдаги қатор районларда катта имкониятлар мавжуд. Бу ерларда ихтисослаштирилган хўжаликларни кўпайтириш, жайдалар молларни гўшт йўналишидаги буқалар билан чатиштириб, тармоқни ривожлантиришнинг иқтисодий жиҳатдан таъминловчи омилларни кенг жорий этиш даркор. Шу йўл билан гўшт учун боқилладиган бузоқларнинг яхшиланган подаси яратилади. Ҳисоб-китоблар бу тадбирларни амалга ошириш республикада келгусида гўшт йўналишидаги моллар сонини 3—4 мартабга кўпайтириш имконияти беради.

Гўшт чорвачилиги — технология тўла амал қилинса нам меҳнат талаб қилидиган тармоқ. Гўшт йўналишидаги сизгилар соғилмайди, бузоқлар кўлда боқилмайди. Моллар йилнинг кўп қисмида яйловда бўлади. Бу юқори меҳнат умумдорлигига эришиш имконияти беради.

Етиштириладиган мол гўштининг гўртдан бир қисми катта ёшли молларни сўйиш ҳисобига олинади. Шу туфайли гўшт етиштиришнинг интенсивлашда молларни сўйишдан олдин бурдоқига боқиб катта аҳамиятга эга. Бу ҳар бош қорамолни 100-120 килограмм ортиқча семиршиш ва қўшимча 5,5-6,5 минг тонна гўшт тайёрлашини таъминлайди.

Гўшт етиштиришнинг интенсивлаш моллар туёқ сонини ошириб боришни талаб қилиди. Бунинг учун ҳар бир сизгилар соғлом бузоқ олинишига эришиш лозим. Молларни гўшт комбинатларига олиб боришни тўғри ташкил қилиш ҳам гўшт етиштиришнинг кўпайтиришда катта роль ўйнайди.

Тармоқни интенсивлаш борасидаги комплекс тадбирларни тўла амалга ошириш СССР Озиқ-овқат программасини бажариш ва халқимизнинг чорва маҳсулотларига бўлган талабини тўла-роқ қондиришнинг таъминлайди.

У. НОСИРОВ, ВАСНИЛ Урта Осиё бўлими чорвачилик институтининг директори, профессор.

Н. ХИДИРОВ, қишлоқ хўжалик фанлари доктори.

Н. ХАБИБУЛЛИН, лаборатория мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ОЗИҚЛИ ОТ ҲОРИМАС...

Ем-хашак базасини мустахкамламай туриб, мўл-кўл чорвачилик маҳсулотлари етиштиришга эришиб бўлмайди. Зеро, халқимиз озиқли от қоримас, деб бежиз айтмаган.

Ушундай райондаги «Комсомол» колхозини ем-хашак тайёрлаш бригадаси коллективнинг бу борадаги ишлари диққатга сазовор. Бригадага Октябрь революциясини ордени кийнодор Эргашбой Расулов бошчилик қилмоқда. Коллектив барча турдаги озуқа экинлардан мустақил мўл ҳосил етиштиряпти. Шу йилнинг ўзига колхоз бўйича 41 гектар майдонга дон учун маккажўхори экилаб, унинг ҳар гектаридан 65 центнердан дон ва мўл-кўл қўноқ олинади. Шунингдек, сиклоз учун экилган 26 гектардаги маккажўхориинг ҳар гектаридан 530 центнердан яшил озуқа етиштирилди.

Бригада иккиберида 131 гектар эски бедапоҳа ҳам бор. Бу йил беш марта ўрилган бедазорлардан ҳар ўрминда 170 центнердан ҳосил олинди ва янгида 60 гектар ерга кузги беда экилди. 8 гектар ерда хўшхўр озуқа — қизилча парвариш қилинапти. Унинг ҳар гектаридан 800 центнердан ошмироқ ҳосил олиш мўлжалланган.

Хўжалик чорвадорлари, бу йилги қишлоғи ҳар томонлама пухта тайёргарлик билан, 2 минг тоннадан зиёд озуқа, 2195 тонна сиклоз, 852 тонна сенаж ҳозирлаб қўйилди. Сутчилик ва қўйчилик фермалари бинолари сифатли ремонтдан чиқарилиб, тахт қолма келтирилди. Буларнинг ҳаммаси хўжалик чорвадорлари қишлоқни соз ва беҳимий ўтказишга хизмат қилади.

М. ҚОДИРОВ.

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

Ғаллаорол райони чорвадорлари мамлакат Озиқ-овқат программасининг асосий негизларидан бири — чорвачиликни бутун қоралар билан ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Районда тармоқ озуқа базасини яратиш, моллар жотини ахшилаш, насл олиш ишларини ташкил этиш, ва ниҳоят чорвадорлар ўртасида меҳнат иттифоқини мустахкамлаш — ютуқлар омили бўлади. Йилнинг ўтган йиллари давомида давлатга 2600 тонна гўшт, 4180 тонна сут, 25 миллион 700 донна туҳум, 158 тонна жун ва бошқа чорвачилик ҳамда паррандачилик маҳсулотларини топширган район меҳнаткашлари қишлоқ мавсумига пухта тайёргарлик қўйди.

Мавжуд 120 га яқин қўра, 48 та молхона, 11 та чўчақона, 11 та товуқхона бинолари сифатли ремонт қилиб қўйилди. Ҳар йилдан мўл-кўл озуқа жамғарилиди. Чорвадорлар иссиқ кийим-бош ва киш жиҳозлари билан таъминланди. Бир қатор қўрақона ва молхоналар электрлаштирилди. Фермаларга олиб борувчи йўллар текисланди, асфальтланди. Хўжаликларда қишлоқнинг чикимсиз, талафотсиз ўтказиш жазасидан қонкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Чорвадорлар ўртасида социалистик мусобақа шартлари белгилаб олинди.

Район бўйича ҳозиргача пландаги 61 минг тонна ўртинга 71 минг тоннадан зиёд-роқ дағал хашак жамғарилиди. Шу жумладан, 18 минг тонна беда пичан, 13 минг тонна сенаж, 40 минг тонна сомон чорва қишлоқни жойларига олиб бориб қўйилди. 12 минг тонна сиклоз ва 760 тонна витамин уни ҳам алақадор фермаларга жўнатилади.

Айниқса, «Ғаллаорол», «Гулистон», «Октябрь 60 йилгити» ва Карл Маркс номи совхозларда қишлоғи тайёргарлик пухта бўляпти.

А. ЭРТАШЕВ.

ЯШИЛ ПАЙКАЛЛАР

Чортоқ райондаги Х. Олимов номи совхозда оралиқ экинлар енишга катта аҳамият берилмоқда. Бу ерда қисқа муддатда 35 гектарга беда, 23 гектарга арпа, 20 гектарга перко уруғи экилди. Хўжаликнинг Н. Исмоилов, С. Ҳожинов, Қ. Холиқов, А. Орипов сингари тракторчи ва сувдаларни қўм-қўм майса билан қопланган яшил пайкалларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар.

А. ОРТИҚОВ

ЎЗБЕКИСТОН БЎЛАБ

Ургутлик Маҳкам Облоқулов маълумотини кўпгина шайхларда моҳир сополос сифатида танилмоқда. Уста нафис ва мураккаб буюмларнинг сифатли яшаш билан буржувизмнинг ишончли қозонмоқда. Сополослик Маҳкам акага ота мерос.

Суратда: Облоқуловлар оиласи сополослик буюмлари ва сўзаналар яраткиш билан фойдаланиши.

К. Тарусов ва Б. Юсупов фотоси.

Наманганлик ўқувчи ва студентларнинг қувонч-чечкиси. Октябрь байрам арафасида фойдаланиши топирилган хитослаштирилган китоб-мағазини ўзига хос соғина бўлди. «Ўқитувчи» номи берилган бу мағазинда турли китоб ва қўланмалар сотилимоқда. Суратда: «Ўқитувчи» китоб мағазини.

Х. Хайдаров фотоси [ЎТАГ].

РЕДАКЦИЯ
ЎЗБЕКИСТОН

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ ҚОШИДАГИ Ёшларнинг олий ўқув юрти ларига кириш учун тайёрланди.

МАРКАЗИЙ КУРСЛАР
1985—86 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов курсларига кирувчилар университет ректори номидан ёзилган аризага қўйиладиган ҳужжатларни қўшиб топирилади: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат нусхаси (10-синф ўқувчилари учун мактабдан справка), тузар жойидан справка, 3х4 см, ҳажмидаги 2 та фотосурат, иш жойидан справка (ўрта маълумотлилар учун).

Машғулотлар математика, физика, химия, география, биология, тарих, она тили ва адабиёт ҳамда чет тиллари (инглиз тили, немис тили, француз тили)дан ҳафталик соат 19.00 дан университет биносида (Студентлар шаҳарчаси) олиб борилади.

Ҳужжатлар яқинбадан ташқари ҳар кун соат 19.00 дан 20.00 гача ТошДУ бош корпусининг «А» бўлими, математика факультетининг 5-қават 501-хонасида қабул қилинади.

КИТОВ ЖАВОНИНГИЗГА

ҒАФУР ҒУЛОМ НОМИДАГИ АДАБИЁТ ВА САЊАТ НАШРИЁТИ ҚЎЙИДАГИ КИТОВЛАРНИ БОСМАДАН ЧИҚАДИ.

Ғафур ҒУЛОМ. Таянган асарлар. 4-томлик. 2-том. 384 бет, баҳоси 2 сўм (рус тилида).

Бу томга адабнинг йирин асарлари киритилган. Улар орасида «Шум бола», «Не-тай» қиссалари бор.

АВТОРЛАР КОЛЛЕКТИВИ. Ўн биринчи дово. Очерк ва публицистика. 192 бет, баҳоси 1 сўм 10 тини.

Яна бир довои ортада қолиб, янги бошланди. Бу меҳнат довои, улкан зафарлар довоидир. Ўтган беш йил ичида республика-миз кишлоқ ҳўжалиги, саноати, фан ва техника соҳа-сида катта ютуқларга эри-шилди. Ушбу тўпламга ки-ритилган очерк ва публи-цистикаларда ана шу улкан ишлар ҳақида гап боради.

Э. УМАРОВ, И. ПАЛ. Жаҳр эстетикаси. 160 бет, баҳоси 1 сўм 10 тини.

Тўпламда ўзбек совет адабиётшунослиги ва санъат-шунослигида нисбатан кам ўрганилган муаммолар—дра-матик жанрларнинг назар-ий асослари, асарнинг ба-дий-образли қўрилиши ҳа-ёти ва улар авлодларнинг бе-ғона юртларда чеккан азоб-укубатлари тасвирланади.

Ўқув. ХАЙМОВ, Малик РАХМОН. Дарбадор. Роман. 272 бет, баҳоси 1 сўм 30 тини (тожик тилида).

Бу «Икки тақдир» романи-нинг иккинчи қисмидир. Унда Ватанини тарк этган-ларнинг машаққатли ҳаёти ва улар авлодларнинг бе-ғона юртларда чеккан азоб-укубатлари тасвирланади.

Симптомикларнинг хабар қилишича, Ўзбекистонда ҳаво бир оз булутли бўлади, ёнғинчилик бўлмайди, кечаси хийла туман бўлади. Шарқдан секундида 5-10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 4 даража совуқ билан 1 даража иссиқ атмосфера бўлади, жанубда 3-8 даража иссиқ, шимолда 7 даражагача совуқ, кундузи 10-15, жанубда 16-21, шимолда 6-11 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво бир оз булутли бўлади, ёнғинчилик бўлмайди, кечаси хийла туман бўлади. Шарқдан секундида 3-8 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 1-3 даража совуқ, кундузи 11-13 даража иссиқ бўлади. [ЎТАГ].

— ТЕХНИКА АСРИ, дей-мизу... Шундай бўлсам мен-ден хонаниши бўхалтерга бошқарувини самолётда ке-таётганлигини фалати туюла-пти.

— Нега энди? — Ўтиро-з билдирди бўхалтерга ҳамро-ҳи. — Учувчи учиб апарат-ларини автоматик тарзда бошқарадиган қўрилмани иш-га солиб қўйди, холос!

Бўхалтер учувчи кабина-си томон яна шўхали назар солди-да, сўнг ҳамроҳига: — Қаердан биласиз бунни? — деди. — Умрингиз само-лётда ўтганим, дейман?

— Ҳа.

— Нима, учувчимисиз?

— Учувчиман.

— Унда, сиз туя-ю шер-ларни ҳам кўргандирсиз, а?

— Шерни-ку эмас, туяни кўрганман. Бир гал у мени ҳалокатдан сақлаб қолган.

— Йўқ-э?

— Рост. Бундан йигирма йил олдин, бир куни почта ташувчи самолётда Тошову-зга учдик. Қорақум уёра беш юз километрча йўлни босиб ўтиш керак. Ҳаминиша бўла-нидай уч километр баланд-ликда учиб бориётган. Авва-лига ҳаммаси жойида эди. Бирдан «қарс» эди-ю, мотор ишдан чиқди-қолди! Қўрув-дан кўз олдим қоронғилашиб кетди. «Тамом». Эсон-омон қўнган тақдирингда ҳам сув-сизликдан ўлиб кетасан ки-ши.

Аста-секин пастлаб бора-ман-у кўзимни қумликлардан узмайман. Бахтимга, қар-шимда тал-тақир, узун май-донча тўшлаб ётар эди. Қўндим. Қўнгим жойига тушгандай бўлди. Қарасам, тирмакман. Демак, самолёт-чим ҳам бут. Балки ариямас иш-лак тудайди мотор ишлама-ётгандай? Тузатман-у учи-ш-да давом этаман.

Моторнинг синган жойи-ни чиндан ҳам ариямас эди. Қў-вониб кетдим. Аммо туза-тиб, қопотларни ёллаганим-да, бир ўзим моторни ёқа олмаслигимга кўзим етди. Ҳо-зир қопотни боссанг, бас — самолёт учиниша шай. У пай-ларда эса моторни ўт олди-риш учун баланд колонкали ва хралли- стартер-автомо-бил керак бўларди.

Тўғри, юкхондада моторни ўт олдирувчи биттагина мос-лама-йиғма амортизатор бор эди. Учувчилар ҳазиломуз уни «узув учуви» деб ҳам аташарди. Қўриниши рога-ча ҳўшаб кетарди. Ёйилга-нида зулулғи ўн метрча ке-ладиган бу мослама иккига презентли резинали ғилоф-да бириктирилган. Ана шу ғи-лофлар парракка кийгизил-ган. Бир киши винт мушта-лидан олдин айланиб кетмас-ли-ги учун парракнинг бош-часи-ни бўлаб турар, беш-олти одам эса резинадан тортар эди. Кейин парракни ўшлаб турган киши уни қўйиб юба-рар, винт эса зарбли силто-дан айланиб кетарди. Яхши мослама эди-ю, шу алфозда ундан фойдалана олмасдим.

Тўғри, балки советчи-чи-ки. Тонг олди. Қўёш ну-рлари ёйилиб, кун олий бо-шланди. Мен эса ноилжикдан дамим ичимда эди. Аича оил-да самолётлар товуши қулоқ-ча чалинар, чамаси ме-

ни ахтаришар эди. Чекмас-ли-гим тудайли гулхан ёқиб, уларни тутун билан оғоҳ-лан-тиролмасдим ҳам. Самолёт-лар олнслаб кетди. Ванг ҳам тушдан оғиб қолди. Атроф-жим-жит. Дим. Чанқаб бора-дим. Зерикиб кетдим. «Қа-ни-йди, бирон-бир кимса бўл-сайди, — ўйлайман ўзимча, — ҳар ҳолда одам тафтини одам олади, деганлариди...»

Эндигина шу ҳаёлга бери-либ турувдим ҳам, бирдан туяларнинг бўйига осиб қў-йиллаган қўнғироқнинг жа-ранглаган товуши қулоқ-ча чалинди: «Дилинг-дулинг! Ди-линг-дулинг!»

Қаршимдаги барханга чо-пиб қиддим. Қарасам, чин-дан ҳам туя, ўрқачида эса чайқалганча эгаси келарди. Қўвониб кетдим. Бақириб, қўл силкита бошладим. Туя минган йўловчи ҳам менга жавобан қўл силкитди.

Туя секин-аста яқинлашар-ди. Энди туянинг башараси, бурнидан ўтказилган ҳалда, бўйидаги қўнғироқ, тиззаси-даги майин юнгар ҳам аниқ кўрина бошладим. Аммо ўр-қачлари аро чўккан эгаси деярли кўринмас, гўё теплак-нинг ўзинига чайқалиб кела-ётганга ўхшарди.

Туя жуда яқинлашиб қол-ди. Ана... Туя минган киши жарангдор овозда нима дега-нини аниқ эшитдим. Туя тўх-тади. Аввал олдинги оёқла-рини, сўнг кейинги оёқла-рини бунди-да, ер узра қўйди. Қарасам, унинг ўрқачидан чамаси ўн икки ёшлардаги бо-ла тушляпти. У теллагини қийшайтириб қўндирди-да, кўзларини катта-катта оч-ганича самолётга қараб қол-ди.

— Салом, — дедим мен. — Алайкум-салом! — У гўё сеҳрланиб қолган кўри-нар эди.

Маълум бўлишича, у туя билан бир кеча-ю бир кундуз йўл босиб келатган экан. Ундан:

— Ёлғиз ўзингмисан? — деб сўрадим.

— Ҳа, — деди у. — Бир чўпоннинг мазаси қочган экан, кўриб келгани бора-ман.

Сўнг у меҳдан сув олиб менга узатди. Бир парча кўй ёй ва нон билан меҳмон қилди.

БИЗ САМОЛЕТ СОҶИДА ўтирар эдик. Мен оби нонга ёғ қўшиб чайнард, у эса ме-нга қараб жим ўтирар, ҳеч нарса ҳақида сўраб-сўриш-тирмасди. Тамалди қилиб бўлгач, мен унга самолётнинг бутун бўлмағларини кўрсата бошладим. Бола ҳамма нар-сага қизиқиб қарар, қўлини секин тегизиб кўрар, нуқул танглайни тақиллатарди.

— Вой-бў, қандай ақоийб қўш-а!

Уни учувчи ўриндиғига ўт-казмоқчи эдик, бирдан кўз-ларида қўрқув пайдо бўлди. Ҳаётда биринчи бор само-лётни кўраётган боланинг ха-вотирланиши табиий эди.

— Гап бундай, Сафар, — дедим унга. Дарвоқе, унинг исми Сафар эди. — Қўйинг ахволда қолдим. Бу кўшинг ҳеч жойи бўзилмаган. Мо-торни ўт олдирилмаётган, холос. Ёрдамчи керак.

— Ёрдамчи мана, мен-да, — деди у, — ахир эрқа-ман-ку. Қанақа ёрдам керак бўлса, айтаверинг.

Кулгим кистади. Қилти-риқдек бола-ю, «Мен эрқа-ман» деб чираниди. Аммо ҳақиқат қилмаслик учун ўзи-ни кулгидан тийдим.

— Йўқ, Сафар! — дедим унга. Иккимиз эпшолмай-миш. Камида бешта бақувват киши керак.

— Нима қилиш лозим ўзи, қани кўрсатинг-чи? — Ҳов аначи тахтани кўр-ялсамми? — дедим унга винт томон имлаб. — Уни катта тезликда айлантириш керак. Унаб кўр-чи.

Сафар винтага яқинлаш-ди. Парракка секингина қўл те-гизиб қўрди. Қўзлари жай-роннинг кўзлари янглир ду-мо-лоқ тортиди. Ранги ўчди. Ле-кин лаблари қаттиқ қисил-ган, ҳаракатлари дадил эди. — Ҳа, қани, силтаб тор-ти, ўғлим. Дади, дади, қўр-чи.

Сафар бошини эгди-да кўзларини юмган қўйи пар-рак томон отиди. Уни қўл-лари билан маҳкам қучоқлаб олди ва ўзи томон қаттиқ тортиди. Паррак сал-пал чай-қалди.

— Шундайми? — деб қич-қирди у.

— Йўқ, ундай эмас, Са-фар, — дедим унга ва юк-хонадан амортизаторни олиб ерга ёйдим. Моторни мослама билан қандай ўт олдириш йўлини айтдим. У диққат билан эшитар, ҳар бир ҳаракатини кўздан қи-чирмас эди. Амортизаторни тортиб қўргач, бошини чай-қалди.

— Вой-бў, қандай ақоийб арқон-а?

Сўнг катта кишилардек, четга қилиб ўйга толди.

— Андрей! — деди бир лайт у менга. — Кел, ёнимга ўтир. Ўйлайлик-чи.

Ўтирдим. Менинг яна қу-лгим кистади. Енимга болақай ўтирибди-ю, ўйлапти, ўзи миттигина-ю, ўйлапти. Ахир, ўн минутча чамаси миқ-атмадик. Бирдан Сафар сў-раб қолди:

— Ай-чи, Андрей, бешта бақувват ва кучли одам бир отдан кучли келармикин?

Шундагина қадимни рост-

лаб, ўйладим: «Ғалати са-вол!»

— Билмадим, — дедим мен. — Балки кучлидир, ни-майди?

— Мабоодо қўлингга ўн эркак кучи бўлса, паррагин-ни айтганиндай айлантира олармиди?

Мен унга йиғламоқдан бе-ри бўлиб қарадим: шу пайт-да ҳазилга бало борми! Қа-расам — бола жиддий тапир-ляпти. Менга яқинлашар экан, юзлари севинчдан порлар эди.

Бирдан унинг нима ҳақида ўйлаганини фахшлаб қолдим. Ўримдан ириб туриб, уни бағримга босдим.

— Сен ҳақиқий эркак экансан, Сафар, — дейман нафасимни ростлолмай. — Айни пайтда доно ҳам! Қани, теэроқ туянинг келтир-чи, кў-райлик — қандай натижа чи-қаринг?

Алқисса, амортизаторни кийгизиб, ўзга томонини Са-фарга тутқаздим:

— Ушла, ўғлим! — де-дим-да, кабинага ўтирдим. Самолётни учиниша шайла-дим. Борт ортига қарадим. Ҳаммаси жойида! Туя бўлса самолётга қандай қўшиб қўй-ган бўлсак, шундай турар, кавш қайтарарди. Сафар бўл-са яшиқлар устида чўзилга-нича, парракни ўшлаб турар-ди.

— Вошлайвер! — дея буй-руқ бердим унга.

Сафар туя томон ўтири-либ, нимадир деб бақирди. Туя эса унга жавобан букир-ганича аста-секин, виқор би-лан юра бошладим. Қарасам, амортизатор чўйила бошладим. Бора-бора ердан кўтарилиб тордай таранг тортиди.

— Қўйвор! — деб Сафар-га қичқирдим-у, ўт олдириш системасини уладим. Сафар шу заҳоти винт олдидан ўзи-ни четта олди. Мотор ўт

олиб, гувиллай бошладим, туя-нинг бор овозда букириб юборган қулоқча урилди...

Кабинадан бошимни чиқа-риб қарасам, туя гўё оёқла-ри ерга тегмай барханлар у-зра учар, амортизатор кумда-из қолдириб-қолдирай кетиб боради. Унинг ортидан туя-зон кўтарилар, Сафар бўлса тортига ёпишган қўйи қо-тиб-қотиб қулар эди.

Кабинадан ўқдай отилиб чиқдим. Сафарнинг олди-га келдим кабарни еча бош-ладим. Қўлларим титрар эди. «Қўрқувдан жинни бўлиб қолганга ўхшайди!» дея ўй-ладим ўзимча. «Болақай на-мунча ҳайрон қолдириб ку-лайяпти? Унга нима бўлди айти?» Негадигина шундан-гина елди. У тортиқдан чи-киб кетган амортизаторни туянинг кетига қандай ури-лган ва унинг жон қолтада букириб қочиб қолганини кўрган эди. Бунинг нимаси қулиғи? Ахир, бу ҳолга йн-лаши керак эди-ку!

Шундай қилиб Сафар ик-кинчи қолдик. Қўёш уфқдан оғиб бора, барханлар сояси узаяётган эди. Самолёт мо-торни қулоқни қоматта келти-рар, олис-олисларда гоҳ кў-риниб, гоҳ кўринмай сарик-нуқта — туя қўздан йўқолиб бормоқда эди...

Сафар маънос тортиб қол-ди. Бошини қўйи солганича, би-линар-билимас қалтираб жим қолди. Кейин бирдан бошини кўтарди. Қўзларида — ёш.

— Андрей! — Қичқирди яшиқлар устидан, унинг о-во-зи сирли титрар эди. — Ме-ни боғлаб қўй...

Камаримни ечиб, бир учи-ни қанот тортиқсига, ўзга то-монини эса Сафарнинг бел-ли-даги гулдор белбоғга маҳ-кам боғладим. Винт парра-ти-га амортизатор ғилофини

— Йўқ, Тошовузда бор. Бобом ўша ёқда. Бригадир, пахтакор у, — деди гурур билан.

— Кетдик бобонгнинг ёни-га!

Сафар бир пас иккинчили-б турди-да, рози бўлди. Унга орқа кабинага яшиқ қўйиб бердим ва камарни кўрсатиб сўрадим:

— Боғлаб қўйми?

— Йўқ, — деди у. — Ке-раги йўқ! Энди мен ҳеч на-рсдан қўрқмайман.

Шундай қилиб Сафарни Тошовузга, бобоси ёнига олиб бердим...

— Қайтиб у билан қўриш-мадингизларми? — деб сўра-ди бўхалтер.

— Учрашдик, албатта! Бундан аттиги бир ойча бу-рун Москва метроси бекатла-рининг бирига тушиб бор-моқда эдим. Ёнимдаги эска-латордан эса кишилар чиқиб келишарди. Жуда кўп йўло-в-чилар: турли хил қийим-да, турли ёшда, турли хил ран-гда... Ана, йингит ва қиз — мингол талабалар шекилли. Анави офтобда қорайган дўп-поси керак. Бейхитир: «Ҳой оғайни!» деб юборинг кела-ди... Чиндан ҳам у танишдай туюлди. Қарасам — нотиш-киши: хўшбинини кийинган, бақувват, батариб, бурдой-ранг, қўзлари қора ва катта-катта. Чал юзюда эса дум-ду-малок чандик, гўё биров муҳр босиб қўйгандай. Мен бирдан ўзимни ўнглаб, қич-қирдим.

Сафар! — У ўтириди. Сездимки, та-нимай турибди. Орамиз узоқ-лашиб боради. Мен яна у-нга қичқирдим:

— Сафар, мени юқорида кутиб тур!

Пастга тушиб, тарин юю-рига кўтарилдим. Қарасам, бир четда шилласини қули-да ўйнаганича мени кутиб турибди.

— Салом, ботир, — дедим ҳаяжонланиб, — сеҳрли ар-қонни эсладингми? Қорақум-да ноилж қолган самолёт, туя?

Сафар яқинлашиб келар-кан, қўзлари катта-катта оч-илиб кетди.

— Мен сени жуда кўп ах-тардим! Андрей исмли ки-шини эшитсам, шу заҳоти буршитирдим! Фамилиянгни сўраб эдим!...

— Мана, шунча гаплар, — деди учувчи, гаплини ту-та-тиб бўхалтерга қараркан. — Ҳозир эса худди ўша Сафар-чинига — меҳмонга бора-ман...

— Қандай унутилмас уч-рашув! — ҳаяжонланиб деди бўхалтер ҳамроҳига. — Ҳо-зир ўша Сафар, қардош та-чинингиз қаерда?

— Шу ерда, самолётда бўлсин? — тушунолмай қў-ларини пирпиратиб бўхал-тер — Нима, сиз мени ҳа-зир-мазаҳ қилаявсизми?

— Ҳей-да! — елкасини қисди ҳамроҳи. — Биз учиб кетатган мана шу самолёт командири ўша Сафарнинг айнан ўш бўлади!

Русчадан ОТАЕР таржи-маси.

— Йўқ, Тошовузда бор. Бобом ўша ёқда. Бригадир, пахтакор у, — деди гурур билан.

— Кетдик бобонгнинг ёни-га!

Сафар бир пас иккинчили-б турди-да, рози бўлди. Унга орқа кабинага яшиқ қўйиб бердим ва камарни кўрсатиб сўрадим:

— Боғлаб қўйми?

— Йўқ, — деди у. — Ке-раги йўқ! Энди мен ҳеч на-рсдан қўрқмайман.

Шундай қилиб Сафарни Тошовузга, бобоси ёнига олиб бердим...

— Қайтиб у билан қўриш-мадингизларми? — деб сўра-ди бўхалтер.

— Учрашдик, албатта! Бундан аттиги бир ойча бу-рун Москва метроси бекатла-рининг бирига тушиб бор-моқда эдим. Ёнимдаги эска-латордан эса кишилар чиқиб келишарди. Жуда кўп йўло-в-чилар: турли хил қийим-да, турли ёшда, турли хил ран-гда... Ана, йингит ва қиз — мингол талабалар шекилли. Анави офтобда қорайган дўп-поси керак. Бейхитир: «Ҳой оғайни!» деб юборинг кела-ди... Чиндан ҳам у танишдай туюлди. Қарасам — нотиш-киши: хўшбинини кийинган, бақувват, батариб, бурдой-ранг, қўзлари қора ва катта-катта. Чал юзюда эса дум-ду-малок чандик, гўё биров муҳр босиб қўйгандай. Мен бирдан ўзимни ўнглаб, қич-қирдим.

Кабинадан ўқдай отилиб чиқдим. Сафарнинг олди-га келдим кабарни еча бош-ладим. Қўлларим титрар эди. «Қўрқувдан жинни бўлиб қолганга ўхшайди!» дея ўй-ладим ўзимча. «Болақай на-мунча ҳайрон қолдириб ку-лайяпти? Унга нима бўлди айти?» Негадигина шундан-гина елди. У тортиқдан чи-киб кетган амортизаторни туянинг кетига қандай ури-лган ва унинг жон қолтада букириб қочиб қолганини кўрган эди. Бунинг нимаси қулиғи? Ахир, бу ҳолга йн-лаши керак эди-ку!

Шундай қилиб Сафар ик-кинчи қолдик. Қўёш уфқдан оғиб бора, барханлар сояси узаяётган эди. Самолёт мо-торни қулоқни қоматта келти-рар, олис-олисларда гоҳ кў-риниб, гоҳ кўринмай сарик-нуқта — туя қўздан йўқолиб бормоқда эди...

Сафар маънос тортиб қол-ди. Бошини қўйи солганича, би-линар-билимас қалтираб жим қолди. Кейин бирдан бошини кўтарди. Қўзларида — ёш.

— Андрей! — Қичқирди яшиқлар устидан, унинг о-во-зи сирли титрар эди. — Ме-ни боғлаб қўй...

Камаримни ечиб, бир учи-ни қанот тортиқсига, ўзга то-монини эса Сафарнинг бел-ли-даги гулдор белбоғга маҳ-кам боғладим. Винт парра-ти-га амортизатор ғилофини

— Йўқ, Тошовузда бор. Бобом ўша ёқда. Бригадир, пахтакор у, — деди гурур билан.

— Кетдик бобонгнинг ёни-га!

Сафар бир пас иккинчили-б турди-да, рози бўлди. Унга орқа кабинага яшиқ қўйиб бердим ва камарни кўрсатиб сўрадим:

— Боғлаб қўйми?

— Йўқ, — деди у. — Ке-раги йўқ! Энди мен ҳеч на-рсдан қўрқмайман.

Шундай қилиб Сафарни Тошовузга, бобоси ёнига олиб бердим...

— Қайтиб у билан қўриш-мадингизларми? — деб сўра-ди бўхалтер.

— Учрашдик, албатта! Бундан аттиги бир ойча бу-рун Москва метроси бекатла-рининг бирига тушиб бор-моқда эдим. Ёнимдаги эска-латордан эса кишилар чиқиб келишарди. Жуда кўп йўло-в-чилар: турли хил қийим-да, турли ёшда, турли хил ран-гда... Ана, йингит ва қиз — мингол талабалар шекилли. Анави офтобда қорайган дўп-поси керак. Бейхитир: «Ҳой оғайни!» деб юборинг кела-ди... Чиндан ҳам у танишдай туюлди. Қарасам — нотиш-киши: хўшбинини кийинган, бақувват, батариб, бурдой-ранг, қўзлари қора ва катта-катта. Чал юзюда эса дум-ду-малок чандик, гўё биров муҳр босиб қўйгандай. Мен бирдан ўзимни ўнглаб, қич-қирдим.

РЕДАКЦИЯ
ЎЗБЕКИСТОН

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ ҚОШИДАГИ Ёшларнинг олий ўқув юрти ларига кириш учун тайёрланди.

МАРКАЗИЙ КУРСЛАР
1985—86 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов курсларига кирувчилар университет ректори номидан ёзилган аризага қўйиладиган ҳужжатларни қўшиб топирилади: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат нусхаси (10-синф ўқувчилари учун мактабдан справка), тузар жойидан справка, 3х4 см, ҳажмидаги 2 та фотосурат, иш жойидан справка (ўрта маълумотлилар учун).

Машғулотлар математика, физика, химия, география, биология, тарих, она тили ва адабиёт ҳамда чет тиллари (инглиз тили, немис тили, француз тили)дан ҳафталик соат 19.00 дан университет биносида (Студентлар шаҳарчаси) олиб борилади.

Ҳужжатлар яқинбадан ташқари ҳар кун соат 19.00 дан 20.00 гача ТошДУ бош корпусининг «А» бўлими, математика факультетининг 5-қават 501-хонасида қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг МИКРОБИОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ

Сув ҳазилларини муҳофа-за қилишнинг биологик асо-слари лабораториясининг ки-чиқ илмий ҳодими (гидрохи-мия ихтисоси бўйича) ванагн вазиасига

КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс мўддати — эълон чиққан кундан бошлаб 20 кун.

Ариза ва ҳужжатлар кон-курслар тўғрисидаги низо-мга кўра, қўйидаги адресга юборилсин: 700143, Тош-кент шаҳри, 143-алоҳа бўли-ми, Академиклар шаҳарча-си.

«Главсудостро-вострой»

ПРОГРАММАН-СТРОЙ ТРЕСТИН-Г

Томеи области Заводоуковск шаҳридаги 51-МЕХАНИЗАЦИЯ-ЛАШГАН КЎЧА КОЛОНАСИ

4-6-разрядли слесарь-сан-техники, монтажники, электр-газ пайвандчилар, гинг терувишлар, сувоқчи-бўёқчилар, дурадгорларни

ИШГА
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ишга қабул қилинганлар барча коммунал қулайлик-ларга эга бўлган, пухта жи-ҳозланган вагонча — уй би-лан таъминланади. Ижмо-ния қараб ўй-қой берилади, квартира ажратилади.

Меҳнатга ишбай ҳақ тўла-нади. Иш қўчма характе-рда бўлганлиги учун устама ҳақ тўланади.

Маълумотлар олиш учун адрес: Сирдарё области, Ян-гир шаҳри, Пахтакор кўча-си, 14-уй, «Промгравдан-строй» трести.